

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการทำวิจัยเรื่อง “ศึกษารูปแบบการนำระบบ อีอาร์พี เพื่อช่วยในการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน สินค้าเกษตรอินทรีย์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ในจังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด” เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1. เพื่อศึกษารูปแบบการนำระบบการวางแผนทรัพยากร (อีอาร์พี) เพื่อช่วยในการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน สินค้าเกษตรอินทรีย์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด 2. เพื่อวิเคราะห์การจัดการห่วงโซ่อุปทานโดยใช้ตัวแบบจำลอง SCOR ได้นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกตอย่างมีส่วนร่วมและนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ และได้สรุปผลการศึกษาคำเนินงานในการจัดการห่วงโซ่อุปทาน โดยใช้ตัวแบบจำลอง SCOR ซึ่งจะประกอบไปด้วยกระบวนการจัดการทั้งหมด 5 กระบวนการ ดังนี้

1. การวางแผน (Plan)
2. การจัดซื้อจัดหา (Source)
3. การผลิต (Make)
4. การขนส่ง (Delivery)
5. การส่งคืน (Return)

5.1 สรุปผลวิจัย

ตารางที่ 5.1 แสดงการวิเคราะห์การจัดการห่วงโซ่อุปทาน โดยใช้ตัวแบบจำลอง SCOR

แนวทางการจัดการห่วงโซ่อุปทาน โดยใช้ตัวแบบจำลอง SCOR	การวิเคราะห์การจัดการห่วงโซ่อุปทาน โดยใช้ตัวแบบ แบบจำลอง SCOR
การวางแผน (Plan) 1.การวางแผนห่วงโซ่อุปทาน - การจัดการองค์กร (Organizing) การจัดแบ่ง อำนาจหน้าที่ในการทำงานที่ชัดเจนและอำนาจ ในการตัดสินใจ การทำแผนผังขององค์กรด้วย การระบุตำแหน่งหน้าที่ที่ชัดเจน ทำให้การ ทำงานรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ มีการวางแผนการทำงาน แบ่งหน้าที่กันชัดเจน โดยมีการกำหนดกิจกรรมการดำเนินงานโดยใช้ระบบ Contract farming ในการกำหนดจำนวนผู้ผลิตให้เพียงพอกับความต้องการขายของ มีการตรวจสอบการขนส่งผลิตภัณฑ์โดยใช้ระบบ Barcode มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ตอบสนอง

แนวทางการจัดการห่วงโซ่อุปทาน โดยใช้ตัวแบบจำลอง SCOR	การวิเคราะห์การจัดการห่วงโซ่อุปทาน โดยใช้ตัวแบบ แบบจำลอง SCOR
	ความต้องการของผู้บริโภคและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้สามารถยืดระยะเวลาในการคงสภาพของสินค้าผักปลอดภัยให้มีวงจรชีวิตที่นานขึ้น และการสู่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบความปลอดภัยของสินค้าทุกครั้งก่อนจัดส่ง การทำสัญญากับรถที่ใช้ในการขนส่ง ให้ดำเนินการแก้ไขหากเกิดเหตุขัดข้องทันที
2. การวางแผนการจัดซื้อจัดหา หลักเกณฑ์ในการวางแผนการจัดซื้อจัดหามีดังนี้ 2.1 มาตรฐานการผลิตผักปลอดภัย	มีการควบคุมเกษตรกร โดยมีการควบคุมผ่านทางผู้รวบรวมผลผลิตซึ่งจะเป็นผู้จัดหาเกษตรกรมาทำการผลิต โดยดำเนินงานในรูปแบบ Contract farming
3. การวางแผนการผลิต -การวางแผนการผลิตรวม เพื่อควบคุมประเภทและปริมาณของสินค้าให้เพียงพอกับความต้องการของผู้บริโภค และทำให้เกิดส่วนสูญเสีย น้อยที่สุด	มีการวางแผนการผลิตโดยอาศัยข้อมูลจาก สถิติยอดขายในปี ที่ผ่านมาประกอบกับการตั้งเป้าหมาย ในการเติบโตของธุรกิจ โดยปกติจะตั้ง G/R อยู่ที่ 15% ของปี ที่ผ่านมา เป็นเกณฑ์ในการกำหนดปริมาณความต้องการผลผลิตไปยังผู้รวบรวมผลผลิต แต่ละรายเพื่อแจ้งไปยังลูกไร่โดยพิจารณาจากความสามารถในการผลิตของลูกไร่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน มอบหมายปริมาณวัตถุดิบที่ ต้องการให้กับผู้รวบรวมผลผลิตเป็นผู้ควบคุมการผลิตของเกษตรกรให้มีปริมาณวัตถุดิบที่เพียงพอ
4. การวางแผนการจัดส่ง - ในการวางแผนการจัดส่งมีองค์ประกอบด้านบริษัทมีการวางแผนการจัดส่งที่มีประสิทธิภาพต่างๆ เช่น สถานที่จัดส่ง, เวลาใน	มีการวางแผนการจัดส่งที่มีประสิทธิภาพโดยใช้เวลาเริ่มตั้งแต่การรับคำสั่งซื้อจากลูกค้า จำนวนรถขนส่ง, ไปจนถึงสินค้าวางบนชั้นขาย

แนวทางการจัดการห่วงโซ่อุปทาน โดยใช้ตัวแบบจำลอง SCOR	การวิเคราะห์การจัดการห่วงโซ่อุปทาน โดยใช้ตัวแบบ แบบจำลอง SCOR
การจัดส่ง, ระยะเวลาในการตรวจสอบสินค้า และข้อกำหนดต่างๆ ที่เป็นข้อมูลในการจัดส่ง	สินค้าในต่างประเทศ โดยใช้ระยะเวลาไม่เกิน 60 ชั่วโมง
<p>5. การวางแผนการส่งคืน</p> <p>- การวางแผนการส่งคืน เป็นส่วนหนึ่งในระบบ โลจิสติกส์ย้อนกลับ (Reverse Logistic) ซึ่งมี วัตถุประสงค์เพื่อสร้างมูลค่า หรือใช้ประโยชน์ใน มูลค่าสินค้าที่ยังมีอยู่หรือเพื่อทำลายทิ้งอย่าง เหมาะสม</p>	<p>สินค้าฝักปลอดภัยจากสารพิษ มีข้อจำกัดใน เรื่อง ของระยะเวลาในการเก็บรักษา หากเกิด ปัญหาไม่ว่า จะเป็นการตรวจสอบพบสาร ปนเปื้อนในผลผลิต การตรวจพบแมลง หรือ ผลผลิตไม่ได้ตามมาตรฐานของคู่ค้า ทางกลุ่ม ยินดีให้ลูกค้าเผาทำลายทิ้งได้เลยเนื่องจากค่า จัดส่งสินค้าในแต่ละครั้งมีราคาสูงและวงจร ผลิตภัณฑ์สั้น แต่ในทุกครั้งก่อนจะมีการจัดส่ง สินค้าให้กับลูกค้าบริษัทจะมี QA เจ้าหน้าที่ผู้ ตรวจสอบความปลอดภัยของผลผลิตทุกครั้ง ก่อนส่งออก</p>
<p>การจัดซื้อจัดหา (Source)</p> <p>เป็นขั้นตอนในการจัดตารางการสั่งซื้อวัตถุดิบ และขั้นตอนในการพยากรณ์ความต้องการ วัตถุดิบเพื่อให้สามารถผลิตสินค้าให้มีปริมาณ เพียงพอกับความต้องการของลูกค้า โดยต้อง คำนึงถึงปัจจัยภายนอกและภายใน ที่เป็นตัว กำหนดการเปลี่ยนแปลงที่จะส่งผลกระทบต่อ ปริมาณของวัตถุดิบด้วย</p>	<p>บริษัทมีการจัดซื้อจัดหา จากการให้ โควต้ากับผู้ รวบรวมผลผลิตแต่ละรายโดยพิจารณาปริมาณ การสั่งซื้อจากความสามารถในกำลังการผลิต ของลูกค้าไว้ที่ผู้รวบรวมผลผลิตนั้นดูแลอยู่ ไม่มี กำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร หรือทำสัญญา แต่ จะใช้การสั่งแบบปากเปล่าจากเจ้าหน้าที่ฝ่าย ฟาร์มที่ดูแลเรื่องวัตถุดิบซึ่งผู้รวบรวมผลผลิต ของบริษัทก็ไว้วางใจ และเชื่อใจเนื่องจากการ ซื้อขายกันมานาน โดยที่บริษัทใช้การประมาณ การยอดสั่งซื้อจากสถิติยอดขายของปีก่อนหน้า มาประมาณการยอดสั่งซื้อจัดหา และส่งไปยังผู้ รวบรวมผลผลิต เพื่อให้ผู้รวบรวมผลผลิตทราบ ถึงชนิดสินค้าที่ต้องจัดหาหรือผลิต เพื่อให้ เพียงพอกับความต้องการของกลุ่มฯ ในการ จัดซื้อบรรจุภัณฑ์ซึ่งเป็นองค์ความรู้ (Know How) ของกลุ่มฯ ในการคิดค้นบรรจุภัณฑ์ที่</p>

แนวทางการจัดการห่วงโซ่อุปทาน โดยใช้ตัวแบบจำลอง SCOR	การวิเคราะห์การจัดการห่วงโซ่อุปทาน โดยใช้ตัวแบบ แบบจำลอง SCOR
	ช่วยยืดระยะเวลาอายุของผลิตภัณฑ์ให้สามารถเก็บและคงคุณภาพได้นานขึ้น โดยจะสั่งผู้ผลิตที่บ่าจ้างในคราวละมากๆ เพื่อเป็นการประหยัดต้นทุนและลดการเกิดปัญหาไม่มีกล่องหรือบรรจุภัณฑ์ใช้ในกระบวนการบรรจุ (Packing)
<p>การผลิต (Make)</p> <p>เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารกระบวนการแปลงสภาพปัจจัยการผลิตเพื่อให้ได้สินค้าและบริการตามคุณลักษณะที่ต้องการของผู้บริโภค</p>	<p>มีการใช้การประมาณการผลผลิตที่ได้จากการใช้สถิติยอดขายจากปีก่อนหน้า มาทำการวางแผนการผลิตให้กับ ผู้รวบรวมผลผลิต ซึ่งขั้นตอนนี้ทางผู้รวบรวมผลผลิต จะต้องมอบหมายให้เกษตรกรในเครือข่ายทำการผลิตสินค้า เพื่อให้ได้ปริมาณตามที่บริษัทต้องการ ซึ่งในส่วนของการผลิตจะมีปัจจัยที่ทำให้ผลผลิตที่ได้ไม่เพียงพอกับความต้องการของบริษัท</p>
<p>การขนส่ง (Delivery)</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดเส้นทางที่ใช้ในการขนส่งเป็นกิจกรรมที่เพิ่มคุณค่าของสินค้า ซึ่งจำเป็นต้องกำหนดเส้นทางและยานพาหนะในการเคลื่อนย้ายสินค้าให้ส่งถึงลูกค้าให้เร็วที่สุด และต้องประหยัดที่สุด - ประเด็นที่ ต้องพึงระวังในการจัดส่งสินค้า เนื่องจากการจัดส่งสินค้าถือเป็นต้นทุนที่มีความสำคัญที่สามารถควบคุมได้ แต่หากการขนส่งไม่ดี อาจส่งผลกระทบต่อเสีหายระหว่างทาง จะทำให้บริษัทผู้ส่งออกมีต้นทุนในการดำเนินงานที่สูงขึ้นด้วย 	<p>การจัดการระบบขนส่งโดยการมอบหมายให้ผู้รวบรวมผลผลิต (Supplier) เป็นผู้รวบรวมผลผลิตจากเกษตรกร โดยทำการคัดแยกผลผลิตตามขนาดต่างๆ ในเบื้องต้นและจัดส่งให้กับบริษัท เพื่อทำการเช็คสอบผลผลิตให้ได้มาตรฐาน จากนั้นทำการบรรจุผลผลิตลงบรรจุภัณฑ์และจัดเก็บใส่กล่องสี่เหลี่ยมเก็บไว้ในห้องเย็นประมาณ 6-8 ชั่วโมง เพื่อรักษาความสดของผลิตภัณฑ์ ก่อนจัดส่งผลิตภัณฑ์ ทั้งหมดไปยังเครื่องบินอีกต่อหนึ่ง ซึ่งระยะเวลาตั้งแต่การเก็บเกี่ยวผลผลิต ไปจนถึงผลิตภัณฑ์วางบนชั้นสินค้าที่ต่างประเทศ จะใช้เวลาไม่เกิน 60 ชั่วโมง ทำให้ผลิตภัณฑ์ที่ได้คงความสดใหม่อยู่</p>
การส่งคืน (Return)	

แนวทางการจัดการห่วงโซ่อุปทาน โดยใช้ตัวแบบจำลอง SCOR	การวิเคราะห์การจัดการห่วงโซ่อุปทาน โดยใช้ตัวแบบ แบบจำลอง SCOR
การส่งคืนเป็นลักษณะเหมือนกับการรับประกันสินค้า ที่ผู้บริโภคจะทำการคัดเลือกสินค้าที่ทางบริษัทจัดส่งมามีคุณภาพไม่ตรงตามที่ต้องการหรือสินค้ามีการเสียหาย	กลุ่มๆ มีการวางแผนการผลิตจากการใช้สถิติการสั่งซื้อจากปี ก่อนหน้ามาวางแผนการผลิต ทำให้ปัญหาสินค้าเกินเกิดขึ้นไม่มาก โดยมากผลิตภัณฑ์ที่มีมากเกินไปจะมาจากกรณีที่ลูกค้าไม่มีการสั่งซื้อสินค้าเพิ่มหรือ หยุดการสั่งซื้อสินค้า ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากการผลิตฝักปอดถักไม่ผ่านมาตรฐาน GAP หรือการเกิดโรคระบาด ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อบริษัทโดยตรง จะไม่มีการส่งคืนสินค้ากลับมายังบริษัท เนื่องจากผลิตภัณฑ์มีอายุค่อนข้างสั้น

5.2 สรุปปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นภายในห่วงโซ่อุปทาน

1. ข้อจำกัดของอายุผลิตภัณฑ์ที่สั้น สินค้าที่อยู่ในกลุ่มของอาหารสด จะมีอายุผลิตภัณฑ์สั้นกว่าอาหารที่แปรรูปแล้วดังนั้น จึงเป็นปัญหาของผู้ผลิตที่จะต้องมีการวางแผนกระบวนการผลิต และจัดส่งให้ทันเวลาของอายุผลิตภัณฑ์

2. ปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ ได้แก่

2.1 สภาพภูมิอากาศ พืชแต่ละชนิดชอบลักษณะภูมิอากาศที่แตกต่างกันและเจริญเติบโตได้ดีแตกต่างกันตามฤดูกาลในกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่จะปลูกพืชชนิดเดิมๆ คือ ผักบุ้ง หน่อไม้ฝรั่ง กระเพรา และโหระพา นั่นก็เช่นกัน คือในแต่ละฤดูกาลพืชแต่ละชนิดจะเจริญเติบโตได้ดีแตกต่างกัน สภาพภูมิอากาศจึงเป็นปัจจัยภายนอกทำสิ่งผลกระทบต่อกระบวนการผลิตของเกษตรกร เช่น หากอากาศหนาวพืชจะไม่เจริญเติบโตหรือเติบโตช้า ทำให้ผลผลิตมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของบริษัท

2.2 การเกิดโรคระบาดในพืช เชื้อโรคต่างๆ ทำให้เกิดความเสียหายกับผลผลิตของเกษตรกร ซึ่งยากแก่การควบคุมและบำรุงรักษาผลผลิตให้ได้คุณภาพตามที่บริษัทกำหนด หรืออาจรุนแรงถึงขั้นไถแปลงทิ้ง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดโรคระบาดกระจายไปยังแปลงอื่นๆ ในพื้นที่เขตใกล้เคียงกัน จนเป็นสาเหตุให้เกษตรกรจำเป็นต้องใช้สารเคมีเพื่อป้องกันโรคหรือเพื่อฆ่าเชื้อโรคต่างๆ แต่พฤติกรรมการใช้สารเคมีเหล่านั้นเกษตรกรจะถูกควบคุมด้วยมาตรฐาน GAP และเกษตรกรเองไม่สามารถหาซื้อสารเคมีต่างๆ มาฉีดพ่นเองได้ จะต้องใช้สารเคมีที่ได้รับอนุญาตให้ใช้เท่านั้น

2.3 ศัตรูพืช เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้เช่นเดียวกัน เพราะพื้นที่ทำการเกษตร ส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่โล่ง การคุกคามของแมลงศัตรูพืชชนิดต่างๆ จึงเป็นอีกปัญหาหนึ่งของการผลิตฝักปอดถัก

ศัตรูพืชในนี้เช่น หนอน ดวงเต่า มดแดง ไล่เดือนฝอย เชื้อรา ไวรัส เป็นต้น ศัตรูพืชเหล่านั้นจะส่งผลกระทบต่อผลผลิตของเกษตรกร เช่นแมลงกัดกินใบทำให้เป็นรู ผักไม่สวยก็就会被砍ทิ้ง เป็นสาเหตุให้ปริมาณผลผลิตไม่ได้ตามความต้องการ

3. ปัจจัยภายใน เป็นปัญหาและอุปสรรคที่มาจากคนและสิ่งที่อยู่ภายในองค์กร

3.1 กลุ่มเกษตรกรมีการศึกษาน้อยที่เป็นสมาชิก ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา มีศักยภาพแค่อ่านออก เขียนได้ ภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่จะไม่สามารถอ่านได้ ในการผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษถือเป็นความรู้ใหม่ของเกษตรกร เพราะกลุ่มเกษตรกรจะเคยชินกับวิถีชีวิตการผลิตแบบเดิมๆ ที่ต้องพึ่งสารเคมี ยาฆ่าแมลง ยากำจัดวัชพืช ทางบริษัทจึงต้องมีการจัดเจ้าหน้าที่คอยให้ความรู้กับเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตผักปลอดภัยให้ได้ตามมาตรฐาน GAP

3.2 การมีจิตสำนึกในการผลิตสินค้าให้ได้ตามมาตรฐาน เกษตรกรส่วนใหญ่ยังมีค่านิยมในการผลิตแบบเดิมคือ หากเกิดโรคระบาดในพืชก็จะแก้ปัญหาโดยการฉีดยาเพื่อทำลายหรือหยุดยั้งการเกิดโรค โดยไม่คำนึงว่าสารเคมีหรือยาที่ใช้ นั้น มีผลอย่างไร

3.3 ความซื่อสัตย์ของเกษตรกร เมื่อผลผลิตที่เกษตรกรผลิตได้ในตลาดมีราคาสูง เกษตรกรจะนำผลผลิตที่ผลิตได้แบ่งขายให้กับพ่อค้าเร่ที่ให้ราคาสูงกว่า ผลผลิตตามที่ตกลงกันไว้แทนที่จะขายให้กับผู้รวบรวม

3.4 การกีดกันทางการค้าด้วยข้อจำกัดของคุณภาพหรือมาตรฐานของสินค้าผักปลอดภัยจากสารพิษจะมีข้อจำกัดในการผลิตทั้งมาตรฐาน Europe GAP, Global GAP ซึ่งหาก ประเทศที่นำเข้าสินค้าตรวจพบสารปนเปื้อน หรือสารพิษตกค้างในผลผลิต ก็จะทำให้การปฏิเสธสินค้า ชนิดนั้นๆ และห้ามนำเข้าสินค้าจากประเทศที่ตรวจพบสารปนเปื้อนมาขายให้กับผู้บริโภคในประเทศของตนทันที โดยไม่ได้ห้ามนำเข้าเฉพาะบริษัทใดบริษัทหนึ่งที่ประเทศคู่ค้าตรวจเจอ จึงถือเป็นอุปสรรคสำคัญในการทำการค้าในการส่งออกสินค้าเกษตรของบริษัทที่มีคุณภาพ เพราะถูก เหมารวมไปในกลุ่มประเทศที่ห้ามนำเข้าแล้วจึงเป็นการสูญเสียโอกาสทางการค้าในการทำกำไรซึ่ง ถือเป็นปัญหาที่มีความสำคัญมาก บริษัทจึงหันมาทำการค้าภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น โดยวางตำแหน่งผลิตภัณฑ์ของตนเองอยู่ในตำแหน่ง กลุ่มลูกค้า High End ที่มีกำลังซื้อสูง และกลุ่มที่มีพฤติกรรมบริโภคแบบรักสุขภาพ เพื่อเป็นการบรรเทาปัญหาในเรื่องการทำยอดขายลงไปได้ แต่ผลตอบแทนที่ได้รับก็ลดลงตามไปด้วยเนื่องจากการขายสินค้าภายในประเทศนั้น บริษัทไม่สามารถกำหนดราคาขายได้สูงเหมือนอย่างเช่นการส่งออก

5.3 การอภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่าการจัดการห่วงโซ่อุปทานของสินค้าผักปลอดภัยในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี มีความสัมพันธ์ที่ส่งผลกระทบต่อถึงกันในแต่ละช่วง เริ่มตั้งแต่บริษัทผู้ส่งออกรับคำสั่งซื้อจากผู้บริโภค และบริษัทผู้ส่งออกใช้คำสั่งซื้อมาวางแผนการผลิตสินค้าให้กับแกนนำเครือข่ายหรือหัวหน้ากลุ่มเกษตรกรที่เป็น Contract farming เพื่อผลิตผักปลอดภัย โดยใช้เกณฑ์มาตรฐาน GAP ซึ่งเป็นมาตรฐานระดับสากล เป็นที่ยอมรับทั่วโลก เมื่อสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้แล้ว แกนนำเครือข่ายหรือหัวหน้ากลุ่มเกษตรกร จะรวบรวมผลผลิตที่ได้มาส่งให้กับบริษัทผู้ส่งออก เพื่อทำการคัดเลือก บรรจุใส่บรรจุภัณฑ์ เตรียมส่งสินค้าให้กับผู้บริโภคต่อไป การใช้การบริหารแบบ Just In Time ทำให้บริษัทผู้ส่งออก สามารถบริหารต้นทุนด้านระยะเวลาในแต่ละช่วงของห่วงโซ่ และการใช้เวลาเก็บรักษาสินค้าน้อยที่สุด สอดคล้องกับสินค้าผักปลอดภัย มีอายุค่อนข้างสั้น ดังนั้นการไม่เก็บสินค้าไว้นาน ทำให้บริษัทมีการสั่งซื้อสินค้าตลอด ช่วยสร้างรายได้อย่างต่อเนื่องและมีความมั่นคงในอาชีพมากขึ้น อีกทั้งบริษัทเองยังมีการตรวจสอบคุณภาพในการผลิตผักปลอดภัยเป็นประจำอย่างน้อยปี ละหนึ่งครั้ง เพื่อให้ผักปลอดภัยที่วางแผนให้กลุ่มเกษตรกรผลิตขึ้นมาได้มาตรฐาน GAP เพื่อสามารถส่งขายให้กับผู้บริโภคต่อไปได้

การวิจัยฉบับนี้มุ่งเน้นที่จะเพื่อศึกษารูปแบบการนำระบบการวางแผนทรัพยากร (อีอาร์พี) เพื่อช่วยในการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน สินค้าเกษตรอินทรีย์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด และเพื่อพัฒนาต้นแบบระบบการวางแผนทรัพยากร (อีอาร์พี) ที่ช่วยในการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน สินค้าเกษตรอินทรีย์ โดยเริ่มจากการหาข้อมูลทุติยภูมิหลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ในการศึกษาข้อมูลโดยสำรวจกลุ่มผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน ในกลุ่มสินค้าเกษตรอินทรีย์ เป็นการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม โดยข้อมูลที่ได้เบื้องต้นจากแบบสอบถามจะเป็นข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไปและข้อมูลของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนของผู้ตอบแบบสอบถาม หลังจากนั้นแบบสอบถามจะแบ่งผู้ตอบแบบสอบถามออกเป็น 3 กลุ่ม คือ 1. ผู้ตอบแบบสอบถามที่รู้จักและใช้ ERP Software 2. ผู้ตอบแบบสอบถามที่รู้จักแต่ไม่ใช้ ERP Software และ 3. ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่รู้จัก ERP Software เพื่อศึกษาถึงข้อดีที่ได้จากการเลือกใช้ระบบ ERP Software โดยศึกษาจากสภาพปัจจุบันของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และศึกษาข้อเสียรวมถึงสาเหตุที่ไม่ใช้ระบบ ERP Software ภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และหาปัจจัยที่จะส่งเสริมการใช้ระบบ ERP Software ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.3.1 จากการสำรวจกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่รู้จักและใช้ ERP Software พบว่ามีเพียงแค่ร้อยละ 25.9 โดยกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่รู้จักแต่ไม่มีการใช้ระบบ ERP Software พบมากถึงร้อยละ 50 ที่เหลือคือไม่รู้จัก ERP Software ร้อยละ 24.1 แสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังไม่มั่นใจ

หรือลังเลใจที่จะนำระบบ ERP Software มาใช้ในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนซึ่งเกิดจากหลายๆ ปัจจัย โดยมีปัจจัยหลักๆ คือ บุคลากรและค่าใช้จ่ายในการนำระบบมาใช้

5.3.2 ผลการสำรวจในด้านประสิทธิภาพและความชำนาญของผู้ใช้ ERP Software พบว่าพนักงานที่มีพื้นฐานมีทักษะการใช้งานระบบอื่นที่ใกล้เคียงหรือมีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับ ERP Software มาก่อนจะทำงานได้ดีและมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้ประกอบการยอมรับและคิดว่า ERP Software เหมาะสมกับการดำเนินงานในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

5.3.3 ผลการวิเคราะห์ในส่วนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ไม่ได้ใช้ ERP Software ส่วนใหญ่พบว่า เป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนขนาดย่อม อาจเกิดจากความคิดว่าไม่จำเป็นที่จะต้องลงทุนนำเอาเทคโนโลยีที่ยุ่งยากมาใช้ เพราะใช้เพียงแค่ โปรแกรม Microsoft Excel ก็สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้

5.3.4 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่มีความต้องการให้มีการจัดอบรมเกี่ยวกับระบบ ERP Software อยู่ในระดับที่สูงมาก อาจเป็นผลมาจาก ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่ต้องการจ้างบุคลากรมาดูแลระบบ และการส่งพนักงานไปอบรมแต่ละครั้งต้องเสียค่าใช้จ่าย ทำให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนไม่แล่งเห็นถึงความจำเป็นและคิดว่าเสียเวลา แต่หากภาครัฐเข้ามาช่วยสนับสนุนให้มีการฝึกอบรมฟรี หรือมีการแจกซอฟต์แวร์ให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทดลองใช้อาจทำให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเปลี่ยนความคิด กล้าเสี่ยงและกล้าลงทุน ที่จะนำระบบ ERP Software มาใช้แทนที่ระบบงานเดิม

5.4 อุปสรรคที่พบในการวิจัย

5.2.1 ผู้ตอบแบบสอบถามยังไม่เห็นถึงผลประโยชน์เพียงพอที่จะให้ข้อมูลได้อย่างครบถ้วนจึงทำให้ได้รับการปฏิเสธในการตอบแบบสอบถาม

5.2.2 แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ต้องใช้ผู้ตอบแบบสอบถามที่ค่อนข้างเฉพาะเจาะจงจึงทำให้ยากในการเก็บรวบรวมข้อมูล

5.2.3 ผู้วิจัยขาดแคลนในส่วนของการจัดงานประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมอื่น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้ร่วมปรับปรุงผลที่ได้จากการวิจัยเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ถูกต้องที่สุด

5.5 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทางวิชาการ

จากการศึกษาพบว่า การจัดการห่วงโซ่อุปทานของสินค้าผักปลอดภัยในจังหวัดจันทบุรี และตราด พบว่าห่วงโซ่อุปทานของสินค้าผักปลอดภัยมีผู้เกี่ยวข้องตั้งแต่ลูกค้าไปจนถึงผู้ผลิตสินค้า และสามารถส่งผลกระทบต่อถึงกันได้เป็นทอดๆ ซึ่งทางบริษัทผู้ส่งออกเองจะต้องจัดบุคลากรเพื่อให้ความรู้

และการประชาสัมพันธ์การวางแผนการปลูกผักปลอดภัยกับกลุ่มผู้รวบรวมผลผลิต และกลุ่มเกษตรกร ให้ดี และจำเป็นต้องสร้างความเชื่อมั่น มั่นคงในอาชีพแก่กลุ่มผู้รวบรวมผลผลิตและเกษตรกร ซึ่งจะช่วยให้กระบวนการห่วงโซ่อุปทานในแต่ละช่วงมีความสะดวก รวดเร็ว สามารถทำให้ต้นทุนในการดำเนินงานต่ำที่สุด จะส่งผลให้กิจการสามารถอยู่รอดได้ใน สภาวะที่มีการแข่งขันสูง

จากการศึกษา ERP Software ของกลุ่มสินค้าเกษตรอินทรีย์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากการศึกษาดังนี้

1. อาจมีบางกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ผู้ตอบแบบสอบถาม เพิ่งทดลองหรือริเริ่มใช้ระบบ ดังนั้น กลุ่มวิสาหกิจชุมชน อาจยังไม่สามารถเห็นประสิทธิภาพการทำงานที่เต็มตัวของซอฟต์แวร์ได้มากนัก ดังนั้นผู้บริหารจึงควรพัฒนาทางด้านการใช้งานระบบ และขั้นตอนในการทำงานของระบบ โดยการส่งพนักงานไปฝึกอบรมเพื่อให้พนักงาน รับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับจากซอฟต์แวร์การวางแผนทรัพยากรทางธุรกิจขององค์กรโดยรวมดังกล่าว ซึ่งการฝึกอบรมจะส่งผลต่อความสำเร็จในการใช้โปรแกรมในการปฏิบัติงานให้องค์กรในที่สุด

2. องค์กรควรจัดทีมงานที่ปรึกษาคอยดูแลแก้ไขปัญหาการใช้งานของพนักงานให้มากขึ้นเพื่อทำให้พนักงานที่ใช้ ซอฟต์แวร์การวางแผนทรัพยากรทางธุรกิจขององค์กรโดยรวม ไม่รู้สึกว่าการทำใช้งานยากเกินไป ซึ่งส่งผลต่อการกลับไปทำงานระบบเดิมๆ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาประสิทธิผลการใช้ซอฟต์แวร์การวางแผนทรัพยากรทางธุรกิจขององค์กรโดยรวม ก่อนและหลังการใช้งานเพื่อทราบระดับการพัฒนาของพนักงานดังกล่าว

2. ควรทำการศึกษาความเข้าใจในการใช้ซอฟต์แวร์การวางแผนทรัพยากรทางธุรกิจขององค์กรโดยรวม เพื่อทราบผลและปรับปรุงการใช้งานต่อไป

3. ผู้วิจัยเห็นว่า ยังมีประเด็นปัจจัยภายนอกอีกหลายประเด็นที่มีผลต่อการรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับ และการรับรู้ถึงความง่ายต่อการใช้งาน ในการดำเนินการศึกษาและวิจัยครั้งต่อไปควรมการศึกษาปัจจัยเพิ่มเติม ซึ่งอาจส่งผลในเรื่องของการยอมรับในการประยุกต์ใช้ซอฟต์แวร์การวางแผนทรัพยากรทางธุรกิจขององค์กรโดยรวม

4 ควรศึกษาแบบเจาะลึกในส่วนของโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ที่วิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมนิยมใช้มากที่สุด เพื่อจะได้เปรียบเทียบกับคุณลักษณะของซอฟต์แวร์บัญชีที่ตรง ตามต่อความต้องการของผู้ประกอบการ ให้มีความเหมาะสมกับกิจการมากที่สุด

5 ควรเปลี่ยนวิธีการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยเปลี่ยนเป็นการสอบถามข้อมูลเชิงลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดมากขึ้น สามารถนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด